

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/1276/2015
Identifikačné číslo spisu:	6213200735
Dátum vydania rozhodnutia:	19.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6213200735.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa I. Q., bývajúceho v o P., zastúpeného JUDr. Dagmarou Matuškovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Búdkova č. 12, proti odporkyni R. Q., bývajúcej vo P., o zníženie výživného, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 1 C 112/2013, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. mája 2015, sp. zn. 15 Co 1063/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 13. mája 2015 sp. zn. 15 Co 1063/2014 potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 21. augusta 2014 č. k. 1 C 112/2013-174, ktorým zamietol žalobu o zníženie výživného, naposledy určeného rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo 14. mája 2019 č. k. 2 C 41/2008-123 vo výške 150 € mesačne. Odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.). Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že od času poslednej úpravy výživného nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného (§ 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 3 a § 62 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z.). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konštatujúc, že súd prvej inštancie správne posúdil nielen odôvodnené potreby oprávnenej osoby - odporkyne, ktorá začala študovať na vysokej škole dennou formou, čo je potrebné považovať za stav, kedy dieťa nie je schopné samé sa živiť, ale prihliadol aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, navrhovateľa.

2. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ dovolaním (ďalej aj „dovolatel“) z dôvodu, že v konaní došlo k vadám podľa § 237 ods. 1 O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Súdom vyčítal, že sa nesprávne „vysporiadali“ so skutkovým stavom, nesprávne zhodnotili ním predložené dôkazy a nevysporiadali sa so znížením jeho príjmu v dôsledku tohto, že mu ako vodičovi z povolania bol zadržaný vodičský preukaz v exekučnom konaní, ktoré s a voči nemu viedlo pre neplnenie si vyživovacej povinnosti. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec

mu vrátil na ďalšie konanie. Odporkyňa k dovolaniu uviedla, že nesúhlasil so znížením výživného, keďže jej pomery sa nezmenili, naďalej študuje.

3. Dovolanie bolo podané 5. júna 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP stručne uvádza, že dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, nejedná sa o prípad prípustného dovolania v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., osobitne treba zdôrazniť i to, že prípustnosť dovolania je vylúčená v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p., preto sledované účinky dovolania by mohli nastať iba v prípade väd zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.). Také vady konania ale odvolací súd nezistil. Účinok, ktorý chcel navrhovateľ vyvolať podaním dovolania, preto z tohto dôvodu nenastal. Nepřípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľa domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

6. Z obsahu dovolania možno dôvodiť uplatnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

7. Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. konkrétne namietal, že súdy oboch inštancií sa správne nevysporiadali so skutkovým stavom a nesprávne zhodnotili ním predkladané dôkazy.

8. Pokiaľ dovolateľ namieta, že postup súdov v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, úplný, dovolací súd k tomu uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá to procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

9. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1

O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 5 Cdo 796/2015 a iné). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

10. Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutia súdov sa nevysporiadali s otázkou zníženia jeho príjmu v dôsledku zadržania vodičského preukazu, čím v podstate namieta aj nedostatok ich odôvodnenia. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

11. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvej inštancie obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutie. Predovšetkým sa komplexne (nie len z niektorého aspektu) zaoberali otázkou schopnosti, možnosti a majetkových pomerov navrhovateľa, ich závery výslovne vyplývajú z potvrdeného rozhodnutia súdu prvej inštancie (viď str. 5 a 6 jeho odôvodnenia), v ktorom sa mimo iného uvádza: ... „Dokazovaním mal súd preukázať, že navrhovateľ je riadne zamestnaný, u svojho zamestnávateľa dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok vo výške XXX,XX Eur, okrem toho mu zamestnávateľ vypláca aj diéty v priemernej mesačnej výške XXX,XX Eur, z ktorých časť potrebuje na zabezpečenie stravovania v zahraničí. Z výsluchu navrhovateľa vyplynulo, že má mesačné výdavky spojené so zamestnaním XXX Eur na cestovné, s bývaním XX Eur za elektriku, X Eur za vodu, ako aj bežné výdavky na zabezpečenie stravovania, zakupovanie ošatenia, obuvi ako aj na uspokojenie ostatných osobných potrieb. ... Súd mal tiež preukázať, že navrhovateľ vlastní motorové vozidlo značky Citroën Berlingo, evid. č. P., nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX v kat. úz. P. ako záhrada. Ostatné pomery na strane navrhovateľa sa nezmenili, jeho príjmy a výdavky sú takmer také isté, ako pri poslednom rozhodovaní o výživnom. Nepribudla mu žiadna vyživovacia povinnosť, naďalej má vyživovaciu povinnosť len k mal. synovi T., na ktorého platí výživné v súdom určenej výške 120 Eur mesačne. súd dokazovaním nezistil takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného.“

12. Pokiaľ dovolateľ odvolaciemu súdu vyčíta, že jeho rozhodnutie spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), o taký prípad ale v danej veci nešlo, zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad vo veciach sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 49/2012, 7 Cdo 212/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolateľom uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (i keby bol prípadne opodstatnený) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

13. V dovolaní namietaná „iná vada“, ktorú však dovolateľ nekonkretizoval, bola do 30. júna 2016 považovaná za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

14. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť z ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. a § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. Najvyšší súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania nerozhodoval, lebo návrh na ich priznanie nebol podaný (§ 57 Civilného mimosporového poriadku).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.